

helő adósságot kell számba venni. Ennélfogva azért, mert panaszos a közszerzeményi vagyont nem természetben adta ki, hanem készpénzben fizeti ki, külön vagyontáruházási illeték fizetésére nem kötelezhető. Minthogy azonban az illeték kiszabásánál az 1920:XXXIV. t.-c. 95. §-a szerint járó illetéket csak a közszerzemény értékével csökkentett ingatlanérték után vetették ki, holott a 96. §. értelmében azt az ingatlan teljes értékétől kell kivetni, a 6.380 P után előírt 5%-os illeték elejtésével az ingatlan teljes értékétől számított 1.5 %-os ingyenes ingatlan vagyontáruházási illetéket 1.050 P-ben megállapítva, a panaszost terhelő összes illetéket $(945.45 P + 1.050 P =) 1.995 P$ 45 fillérre kellett leszállítani.

Ez az ítélet természetesen nem akadályozza annak, hogy panaszos a tartozások tényleges átértékelésének bizonyítására a fentiek szerint alkalmas ítélet vagy okirat birtokában az illeték helyesbítését az 1920:XXXIV. t.-c. 67. §-ának 1. pontja alapján, az ott megállapított határidőkön belül kérelmezze.

A jegyzőkönyvi illeték mérvére nincs befolyással a csupán írásban támasztott és a bírósági tárgyaláson szóval elő nem terjesztett viszontkereset. (Közigazgatási Bíróság 11.227/1929. P. szám.) Panaszostól azért követelik az előírt illetéket, mert a kir. törvényszéknél folyt, eredetileg 30,000.000 K értékű perben — az alperes által 120,000.000 K erejéig támasztott viszontkereset folytán — az 1924. augusztus 20-án kelt tárgyalási jegyzőkönyv a viszontkereset értéke szerint lett volna bélyegzendő.

Amde az 1924. november 6-án hozott végítéletből kitűnik, hogy alperes viszontkeresetét szóbelileg nem adta elő, azt a bíróság előterjesztettnek nem vette és annak tárgyalását mellőzte. A csupán írásban támasztott és a bírósági tárgyaláson szóval elő nem terjesztett viszontkereset a jegyzőkönyvi illeték mérvére nincsen befolyással. Ezért a panasznak helyt adni és az előírt illeték törlését elrendelni kellett.

A perbeli egyezségbe foglalt biztosítéki jelzálog bekebelezési engedély illetékköteles, ha a jelzálogjog nem kizárólag az egyezségben foglalt kötelezettség biztosítására szolgál. (Közigazgatási Bíróság 14.204/1930. P. szám) A panaszos kifogásai nem helytállóak, mert a perellenfél ügyvédje fellebbezésének a kir. pénzügyigazgatóság nem azért adott helyet, mintha az illetéket jogszerűnek nem találta volna, hanem azért, mert annak fizetésére az ügyvéd nem kötelezhető. A telekkönyvi bejegyzési illeték pedig a jelzáloglekötési okirat illetékétől függetlenül jár s így kétszeres illetékelőírás nem állapítható meg.

De nem lehet a panasznak helyet adni az illetékszabályok 54. §-ában foglalt ama rendelkezések alapján sem, hogy a főügyletről kiállított okiratban előforduló oly kikötések, melyek a szerződésben elvállalt kötelezettségek biztosítására tételnek, az illeték megszabá-

sánál számításba nem vehetők, mert a biztosítéki jelzálogjog nem kizárólag az egyezségben elismert 100,000.000 K, hanem ezenkívül fennálló bármely más kölcsön biztosítására is szolgál, sőt az a körülmény, hogy az egyezségben elismert 100,000 K tartozás az okirat kiállítására napjának déli 12 órájáig volt fizetendő, azt bizonyítja, hogy a jelzálogjog nem is ennek a követelésnek a biztosítását célozta.

Ezekre való tekintettel az illeték követelését ehelyütt is jogosnak elismerni kellett.

Túlterhelt hagyatéknál az 1920: XXXIV. t.-c. 96. §-ának 3. bekezdése csupán a 88. §. 4., 5. és 6. pontjaiban felsorolt örökösökkel szemben nyer alkalmazást. (Közigazgatási Bíróság 14.784/1930. P. szám) I. Illetékezés tárgyát adóssággal túlterhelt ingatlanhagyaték képezi, s azt az elhaltnak gyermeke örökölte, az özvegye pedig haszonélvezeti jogot kapott.

A kir. adóhivatal a gyermek terhére az ingatlanok teljes értéke után csak 1.5% ingyenes ingatlan-vagyonátruházási, az özvegy terhére pedig az ingatlanok teljes értéke alapján kiszámított haszonélvezeti szolgálat értéke után 1%-os öröklési és 1.5%-os ingatlan-vagyonátruházási illetéket szabott ki.

A kir. pénzügyigazgatóság pedig a gyermek terhére az adósságok összege után, s az özvegy terhére szintén az ez összeg alapján kiszámított haszonélvezeti szolgálat értéke után 5%-os visszerhes ingatlan-vagyonátruházási illetéket állapított meg, az 1920: XXXIV. t.-c. 96. §. 3. bekezdésére hivatkozással.

II. A kir. pénzügyigazgatóság egész álláspontja téves. Mert az 1920: XXXIV. t.-c. 96. §-ának 3. bekezdésében foglalt rendelkezést csak akkor lehet alkalmazni, ha az ingatlan, visszerhes nélkül a 88. §. 1—3., vagy a 93. §. 1—3. pontjaiban említett rokonsági viszonyon kívül álló ajándékozottra, vagy örököse ruháztatik át.

Az említett törvény 96. §-ának 1. bekezdése és a 2. bekezdésének első mondata szerint ugyanis terhelt ingatlan ingyenes átruházása esetében az ingatlan teljes értéke után 1.5, illetve 2%-os ingyenes ingatlanvagyonátruházási illetéket kell kiszabni, ha az ingatlan olyan személyre száll, aki az örökhagyóval a 88. §. 1. és 2., illetve 3. pontjában megjelölt rokonsági viszonyban van.

Ugyane §. 2. bekezdésének a második mondata pedig arról intézkedik, hogy az ingatlannak a teherrel felérő értékresze után 5%-os visszerhes ingatlan-vagyonátruházási illetéket „egyéb esetekben”, vagyis azokban az esetekben kell kiszabni, amikor az örökös vagy ajándékozott nem a 88. §. vagy a 93. §. 1., 2. és 3. pontjaiban fel-
említett rokonokhoz tartozik.

Már pedig ha az ingatlan értékénél kevesebb teherrel való terheltsége esetében az ingatlannak terhelt értékresze után 5%-os illeték csak „egyéb esetekben” szabható ki, akkor az egész értékben, vagy még az értékén felül is terhelt ingatlan utáni illeték kiszabására is a törvényhelynek az „egyéb esetekben” kifejezése fennáll,